

Література:

1. Закон України «Про повну загальну середню освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#n984>
2. Положення про дистанційне навчання, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 25 квітня 2013 року № 466, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 30 квітня 2013 року за № 703/23235 зі змінами і доповненнями, внесеними наказами МОН України від 01 червня 2013 року № 660, від 14 липня 2015 року № 761 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#Text.8>
3. Лист Міністерства освіти і науки України від 23 березня 2020 року №1/9-173 «Щодо організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти під час карантину» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/shodo-organizaciyi-osvitnogo-procesu-vzakladah-zagalnoi-serednoi-osviti-pid-chas-karantinu>
4. 10 онлайн-ресурсів, що знадобляться на уроках [Електронний ресурс]. – 2019. – Режим доступу : <https://nus.org.ua/articles/10-onlajn-resursiv-shhodnadoblyatsya-naurokah/>
5. Олег Стечківч. Дистанційний курс “Організація освітнього середовища засобами Google Class room” (ТОВ “Академія цифрового розвитку, [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.digitalacademy.in.ua/about-us>]
6. Ed-era. Дистанційний курс « Про дистанційне навчання та застосування технологій дистанційного навчання в умовах карантину», [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:MON-DECIDE+1+2020/about>].

УДК 373.5.04:316.61:004

І.В. Єсікова, аспірантка

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
М. Харків, Україна

**ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ В ІНКЛЮЗИВНІЙ ОСВІТІ В УМОВАХ
КАРАНТИННИХ ОБМЕЖЕНЬ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ
СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ**

Через загрозу поширення коронавірусної інфекції (COVID-19), яка зумовила перехід закладів освіти до нової форми навчання. Заклади вищої освіти зацікавлені у пошуках інноваційних форм дистанційного навчання, які забезпечать якість освітнього процесу, тим самим підсилять якість освітніх послуг ЗЗСО.

В умовах карантину навчання відбувається в дистанційному режимі. Згідно з Положенням про дистанційне навчання, яке затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 25.04.2013 р. № 466, під дистанційним навчанням розуміється індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі

сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій [1; 2].

Актуальність теми зумовлена затребуваністю дистанційної освіти в умовах карантинних обмежень, і врешті єдиною ефективною умовою провадження освітнього процесу, коли можливості фізичного відвідування закладів освіти здобувачами обмежені або відсутні.

Перехід на дистанційне навчання потребує перегляд навчальних підходів, методів і форм на предмет їх відповідності потребам і можливостям школярів. Для того, щоб діти з особливими освітніми потребами мали можливість продовжувати навчання, слід враховувати форму порушення здоров'я та можливості комунікації.

Право на здобуття повної загальної середньої освіти гарантується Державою незалежно від віку, статі, раси, кольору шкіри, стану здоров'я, інвалідності, особливих освітніх потреб, громадянства, національності, політичних, релігійних чи інших переконань, місця проживання, мови спілкування, походження, сімейного, соціального та майнового стану, складних життєвих обставин, наявності судимості, а також інших обставин та ознак (ст.7, ЗУ «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020). Під час карантину діти з ООП мають навчатися в інклюзивних класах (ст.26, «Про повну загальну середню освіту») разом з усіма, реалізуючи право на освіту [3].

Мета дослідження полягає у визначенні доцільності застосування засобів інформаційно-комунікаційних технологій в інклюзивному навчанні у ЗЗСО України в умовах карантинних обмежень.

Аналіз літератури з теми дослідження показав, що вивченням проблеми залучення дітей з особливими потребами в освітній процес, зокрема питання інклюзивної освіти, досліджувалися такими вітчизняними ученими, як В. Бондар, Т. Євтухова, І. Іванова, А. Колупаєва, В.Ляшенко, О. Столяренко, А. Шевчук, О. Щербина та ін.

Вивченням можливостей використання інформаційно-комунікаційних технологій в організації навчального процесу в Україні в умовах карантину, через поширення коронавірусної хвороби COVID-19 займалися вчені К. Осадча, В. Осадчий, В. Крулик.

Заслужує на увагу досвід однієї з ТОП-50 учителів світу Global Teacher prize – 2020, керівниці інклюзивних проєктів ГО «Бачити серцем» Н. Гладких. На її думку при розробці уроків необхідно пам'ятати, що кожна дитина, незалежно, чи вона має інвалідність, хоче, щоб у неї було повноцінне

дитинство. У дитинства немає інвалідності. Кожна дитина хоче спілкуватися з іншими однолітками, гратися, відвідувати школу. Коли ми під час підготовки уроків будемо спиратися на те, що є дитина, а не її особливі потреби, ми зможемо краще сприймати саму дитину й ефективніше будувати навчання [4].

Суттєвої уваги потребують діти з особливими освітніми потребами як щодо соціально-психологічного супроводу, так і підтримки у дистанційному

навчанні. Організуючи дистанційне інклюзивне навчання варто звернути увагу на використання освітніх програм, де вже є корекційні завдання, різні заняття, відео уроки.

Однією з таких освітніх програм є програма LearningApps.org – який створений для підтримки і викладання матеріалу з допомогою невеликих інтерактивних вправ. Вправи створюються онлайн і в подальшому можуть використовуватися в навчальному процесі. Для створення вправ на сайті запропоновано декілька шаблонів [5].

«Віртуальний клас» створений на основі платформи дистанційного навчання Moodle – модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища, відомого і використовуваного в багатьох закладах світу. Moodle – це безкоштовна онлайн-система управління навчанням, котра дозволяє навчатися в будь-якому місці в будь-який час. У середовищі Moodle учні отримують доступ до навчальних матеріалів, можливість спілкування з викладачем через особисті повідомлення, форум, чат, можливість завантаження файлів з виконаними завданнями та багато іншого [6].

Гарним прикладом організації дистанційного навчання дітей з особливими потребами є, створений за підтримки Міністерства освіти і науки України, безкоштовний проєкт під назвою «Всеукраїнська школа онлайн». Всеукраїнська школа онлайн – телевізійна школа для українських школярів. Уроки з 11 предметів, які за чітким розкладом транслюють українські телеканали та YouTube Міністерства освіти і науки. Цей проєкт – створений для кожного українського учня, незалежно від місця проживання, ресурсів та можливості підтримати зв'язок зі своїми вчителями, доступ до знань [7].

Отже інформаційно-комунікаційних технології відкривають нові перспективи для дітей з особливими освітніми потребами. На сучасному етапі розвитку науки в умовах карантинних викликів, дистанційне навчання є єдиною прийнятною формою здобуття освіти, яке відповідає чинному законодавству.

Література:

1. Положення про дистанційне навчання, затв. Наказом Міністерства освіти і науки України від 21.01.2004 р. № 40. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0464-04#Text> (дата звернення 10. 03.2021)
2. Положення про дистанційне навчання, затв. Наказом Міністерства освіти і науки України від 25.04.2013 р. № 466. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#Text> (дата звернення 10. 03.2021)
3. Закон України про повну загальну середню освіту 16.01.2020 р. Ст.7, 26 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> (дата звернення 10. 03.2021)
4. Гладких, Н. Як поєднати дистанційне навчання з інклюзивним / URL: <https://nus.org.ua/articles/yak-poyednaty-dystantsijne-navchannya-z-inklyuzyvnyim/> (дата звернення 12. 03.2021)
5. LearningApps.org URL: <https://learningapps.org/about.php> (дата звернення 12. 03.2021)
6. Moodle URL:<https://moodle.org/?lang=uk> (дата звернення 10. 03.2021)
7. Всеукраїнська школа онлайн URL:<https://mon.gov.ua/ua/tag/vseukrayinska-shkola-onlajn> (дата звернення: 12.03.2021).